

4 grudnia
wspomnienie dobrowolne św. Barbary z Nikomedii,
dziewicy i męczennicy
– patronki dobrej śmierci, wzywanej w czasie zarazy i dżumy

Św. Barbara była córką bogatego poganina, Dioskura z Heliopolis w Bitynii (północna część Azji Mniejszej). Urodziła się około roku 285 lub 290. Ojciec wysłał ją na naukę do Nikomedii. Tam zetknęła się z chrześcijaństwem. Prowadziła korespondencję z wielkim filozofem i pisarzem Orygenesem z Aleksandrii. Pod jego wpływem przyjęła chrzest i złożyła ślub czystości. Ojciec dowiedziawszy się o tym, pragnąc wydać ją za mąż i złamać opór dziewczyny, uwięził ją w wieży. Jej zdecydowana postawa wywołała w nim wielki gniew. Przez pewien czas Barbara była głodzona i straszona, żeby wyrzec się wiary. Kiedy to nie poskutkowało, ojciec zaprowadził ją do sędziego i oskarżył. Sędzia rozkazał najpierw Barbarę ubiczować, jednak jej chłosta wydała się jakby muskaniem pawich piór. W nocy miał ją odwiedzić anioł, zaleczyć jej rany i udzielić Komunii św. Potem sędzia kazał Barbarę bić maczugami, przypalać pochodniami, a wreszcie obciąć jej piersi. Chciał ją w takim stanie pognać ulicami miasta, ale wtedy zjawił się anioł i okrył jej ciało białą szatą. Wreszcie sędzia zrozumiał, że torturami niczego nie osiągnie. Wydał więc wyrok, by ściąć Barbarę mieczem. Wykonawcą tego wyroku miał się stać ojciec Barbary, Dioskur, by przebłagać w ten sposób bogów, od których odwróciła się jego córka. Podobno ledwie odłożył miecz, zginął rażony piorunem. Św. Barbara poniosła męczeńską śmierć w Nikomedii (lub Heliopolis) ok. 305 r. Kilka lat później, w 313 r., cesarz Konstantyn Wielki wraz z cesarzem Licyniuszem wydał edykt mediolański, który zagwarantował chrześcijanom wolność wyznania.

W ikonografii św. Barbara przedstawiana jest w dostojnym odzieniu, często z nakrytą głową, dla podkreślenia jej szlacheckiego pochodzenia, często też ma na sobie płaszcz. W ręku trzyma palmę męczeństwa lub kielich z Najświętszym Sakramentem. Obok widnieje wieża z trzema oknami, w której była zamknięta przez ojca. Czasem trzyma w ręku miecz, którym została ścięta. Bywa też przedstawiana z pochodnią, działem armatnim lub strusimi piórami. Atrybutami jej są: anioł z gałązką palmową, gałązka palmowa, kielich, księga, lew u stóp, miecz, monstrancja, pawie lub strusie pióro, a także wieża.

Modlitwy:

Pieśń górników do św. Barbary:

Ty, która w ziemi łonie dajesz górnikom bezpieczne schronienie
Usłysz Barbaro, Ty wielka, wiernego górnika słowo.
Do ciężkiej pracy zjeżdżamy na dół ciemnym szybem,
O zechciej nas uchronić w głębokiej górniczej nocy!
Chroń nas przed przygnieceniem przez skały, przed grożącym nam
śmiercią płomienistym wybuchem metanu i wyrwij nas w potrzebie.
Ty, która jesteś nasza ochroną w walce z duchami głębi.
Pomóż nam także dzisiaj opanować zaczepki złych nieprzyjaciół.
I wybijaj godzinę odpoczynku, codziennego wyjazdu na górę,
Aby z wiernych ust móc pozdrowić Cię radosnym „Szczęść Boże”.

Modlitwa:

O przenajświętsza i najprzewielebniejsza Dziewico, św. Barbaro.
Wspomóż mnie biednego grzesznika, jako Ty obiecałaś wszystkim
wzywającym Twego imienia, że staniesz się dla nich łaskawą
wspomożycielką w ostatniej godzinie i w każdym niebezpieczeństwie.
Powstań, święta Dziewico Barbaro, w mojej obronie i wspomóż mnie
przed obliczem najwyższego Sędziego wtedy, kiedy nieprzyjaciele mojej
duszy zechcą ją zawstydzić i zgubić. O Dziewico, wspomagaj mnie.
Amen.

Litania do Św. Barbary:

Kyrie, elejson, Chryste, elejson, Kyrie, elejson
Chryste, usłysz nas, Chryste, wysłuchaj nas,
Ojcze z nieba, Boże, zmiłuj się nad nami!
Synu, Odkupicielu świata, Boże, ...
Duchu Święty, Boże, ...
Święta Trójco, jedyny Boże, ...

Abyś Nam bez Sakramentów świętych schodzić z tego świata nie
dopuściła, przyczyn się za nami!
Abyś nam ulżenie chorób i cierpliwość w nich uprosiła, ...
Abyś nam zjednała łaskę ostateczną, ...
Abyś nam konającym przytomną była, ...
Abyś się za nami przyczyniła na sądzie Boskim, ...
Abyś nas od śmierci wiecznej wyprosiła, ...
Abyś po śmierci nam i wszystkim braciom i siostram bractwa odpoczynek
wieczny zjednała, ...
Abyś dusz naszych, wszystkich braci i sióstr naszych od mąk czyścicowych
zachowanie wybłagała, ...
Przez zasługi Twoje, ...
Przez boleść Twoją w męczeństwie okrutnym przyjętą, ...
Przez niewinną śmierć Twoją, ...
Przez zasługę, za pomocą której Chrystus Cię nawiedził i uzdrowił, ...
Przez wszelkie dobroczynności Chrystusowe uczynione dla Ciebie, ...
Przez wszelakie ku Bogu chęci Twoje, ...
Wielce uwielbiona przez Boga, ...

Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, przepuść nam, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, wysłuchaj nas, Panie.
Baranku Boży, który gładzisz grzechy świata, zmiłuj się nad nami.

K: Panie, wysłuchaj modlitwy naszej,
W: a wołanie nasze niech do Ciebie przyjdzie.